

TÁJÉKOZTATÓ A GYERMEKEK ISKOLAÉRETTSÉGÉRŐL

Tisztelt Szülők!

Az iskolakezdés a gyermek életének egyik legjelentősebb fordulópontja. Az indulás meghatározza iskolai pályafutását, ami a későbbiekben egész életére kihat. Ha nem megfelelő időben történik a beiskolázás, vagy ha a fejletlen képességek, a pszichés problémák korrekciója nem történik meg, annak hosszú távú negatív következményei lehetnek: tanulási nehézség, beilleszkedési, magatartási problémák, érzelmi, pszichés tünetek.

Az alábbi rövid ismertetővel szeretnénk támpontokat adni Önöknek, hogy megalapozottan, felelősségteljesen tudják meghozni döntésüket gyermekük beiskolázásáról.

A) Az iskolaérettség fogalma, tartalma

Az iskolaérettség összetett fogalom, a gyermek *egész személyiségének* fejlettségét foglalja magába. A gyermeknek testileg, pszichés és szociális szempontból egyaránt alkalmasnak kell lennie az iskolai élet megkezdésére.

1.) Biológiai jellemzők

- Optimális testi fejlettség (testalkat változása, fogváltás megkezdése) és egészségi állapot.
- Az idegrendszer megfelelő érettsége, mely magába foglalja a nagy- és finommozgások, valamint a látás-kézmozgás összerendezettségét, a figyelem-összpontosítás képességét és a terhelhetőséget (ne legyen fáradékony).

2.) A pszichés alkalmasság kritériumai

- Értelmi fejlettség: gondolkodás terén lényeglátás, következtetések alkotása, ok-okozati összefüggések felismerése, mennyiségfogalom kialakulása, emlékezeti befogadás és felidézés képessége.
- Beszédkészség: tiszta hangképzés (formai vonatkozás) és megfelelő szókincs, kifejezőkészség (tartalmi vonatkozás).
- Munkaérettség, feladattudat, monotónia tűrés: képes legyen megkülönböztetni a játékot a feladattól, munkától.
- Érzelmi, akarati érettség: képes legyen önmaga irányítására, mozgásigényének akaratlagos korlátozására.
- Érdeklődés, motiváltság.

3.) Szociális érettség

- Alkalmazkodás és beilleszkedés készsége.
- Szabálytudat.
- A közösség igénye, kapcsolatkötés képessége.
- A felnőtt irányításának elfogadása.
- Önkiszolgálás, bizonyos önállóság.

B) Az iskolaéretlenség tünetei és esetleges következményei

A gyermek nem tekinthető iskolaérettnek, ha:

- még nem alakult ki az iskolás korra jellemző testformája;
- teherbíró képessége gyenge, fizikailag-szellemileg fáradékony;
- figyelme könnyen elterelődik;
- gondolkodása nem a tényeket ragadja meg, hanem a számára érzelmileg fontosakat;
- munkaérettsége nem megfelelő, játékos;
- szabálytudata kialakulatlan;
- a kudarcot nehezen tűri;
- önuralma, akarata fejletlen, érzelmei uralkodnak felette;
- esetleg túl visszahúzó, bátortalan, sok biztatást igényel.

Ilyen esetekben célszerű a gyermek számára még 1 évet biztosítani, hogy a teljesítményhelyzet, megfelelés folyamatos terhe nélkül, az óvodában maradva érhesse el a megfelelő fejlettséget, érettséget.

Az iskolaéretlen gyermek egész személyiségében vagy több részterületen lassabban fejlődik.

A fentiekből látható, hogy az iskolaérettség nem csupán az értelmi képességek szintjét jelenti, mint ahogy sok szülő gyakran gondolja, hanem egy sokkal összetettebb fogalom. A megfelelő fejlettség eléréséhez részben spontán, természetes érés, részben az óvodai és otthoni foglalkozás, továbbá kiegyensúlyozott, odafigyelő családi háttér szükséges.

Forrás:

A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XVIII. kerületi Tagintézményének honlapján (www.nevtan18.com) található információk.